

Örgütsel Ba?I?I?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Örgütsel Ba?I?I?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28221>

Özet

Örgütsel Ba?l?l?k Ölçe?i, çal??anlar?n kurumlar?na yönelik duygusal, devaml?l?k? ve normatif ba?l?l?k düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmif bir uyarlama çal??mas?d?r. Bu ölçek, özellikle örgütsel davran?? ve yönetim psikolojisi alanlar?nda, yöneticilerin liderlik davran??lar?n?n çal??anlar?n kuruma olan adanm??l?klar? üzerindeki etkilerini inceleyen ara?t?rmalarda kullan?lm??t?r. Ölçe?in Türkiye ba?lam?nda geçerlik ve güvenilirlik analizlerinin yap?lmas?, kurumsal ortamlarda personel ba?l?l???n? de?erlendirmek için sa?lam bir araç sunmay? amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel ba?l?l?k, uyarlama, liderlik, yönetim, psikolojik yap?, çal??an adanm??l???.

Yazarlar

Nusret Erceylan

Amaç

Örgütsel Ba?l?l?k Ölçe?i'nin temel amac?, çal??anlar?n çal??t?klar? kuruma kar?? hissettikleri ba?l?l?k türlerini ve seviyelerini nicel olarak belirlemektir. Bu psikolojik yap?, i? performans?, i?ten ayr?lma niyeti ve örgütsel vatanda?l?k davran??lar? gibi önemli ç?kt? de?i?kenleriyle güçlü ili?kiler sergiledi?i için, ölçek özellikle insan kaynaklar? yönetimi ve örgütsel geli?im çal??malar?nda temel bir te?his arac? olarak hizmet vermektedir.

Ölçe?in bu uyarlamas?, özellikle 2010 y?l?nda yap?lan bir yüksek lisans tezinde, yöneticilerin liderlik stilleri (örne?in, dönü?ümcü veya i?lemci liderlik) ile çal??anlar?n örgütsel ba?l?l?k düzeyleri aras?ndaki korelasyonu test etmek için kullan?lm??t?r. Bu ba?lamda, ölçek, bir müdahale veya yönetsel de?i?ikli?in etkilerini ölçmek için de uygun bir araçtır.

Yap?

Örgütsel Ba?l?l?k, genellikle üç ana bile?enli bir yap? (Meyer & Allen Modeli) olarak kavramsalla?t?r?l?r:

Duygusal Ba?l?l?k (Affective Commitment): Çal??an?n kurulu?a duygusal olarak ba?lanmas?, kendini özde?letirmesi ve kurulu?un bir parças? olarak hissetmesi.

Devam Ba?l?l??? (Continuance Commitment): Çal??an?n kurulu?tan ayr?lman?n maliyetini (ekonomik veya sosyal) hesaplamas? sonucu kuruma ba?l? kalmas?.

Normatif Ba?l?l?k (Normative Commitment): Çal??an?n kuruma kar?? bir yükümlülük veya görev hissi nedeniyle ba?l? kalmas? gerekti?ine inanmas?.

Bu uyarlama çal??mas?, büyük olas?l?kla orijinal Örgütsel Ba?l?l?k Anketi (Organizational Commitment Questionnaire - OCQ) veya Meyer ve Allen'in Üç Boyutlu Ölçe?i temel al?narak haz?rlanm??t?r ve bu çok boyutlu psikolojik yap?y? hedeflemektedir.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal kaynak içeri?inde spesifik geçerlik verileri belirtilmemiştir. Ancak, bir uyarlama çal??mas?nda beklenen geçerlik analizleri ?unlard?r:

?çerik Geçerli?i: Maddelerin, ölçülmek istenen örgütsel ba?l?l?k yap?s?n? yeterince temsil edip etmedi?inin uzman görüş?leri ile incelenmesi.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik olarak beklenen çok boyutlu yap?y? do?rulay?p do?rulamad???n?n test edilmesi. Bu genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) ile gerçekleştirilir.

Ölçüt Geçerli?i: Ölçek puanlar?n?n, teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er de?i?kenlerle (örne?in, i? tatmini, performans) korelasyonunun incelenmesi.

Güvenirlik

Ölçe?in orijinal kaynak içeri?inde spesifik güvenilirlik verileri belirtilmemiştir. Bir psikometrik uyarlama çal??mas?nda iç tutarlıl????n ölçülmesi esast?r. Güvenirlik analizleri kapsam?nda ?unlar?n yap?lm?? olmas? beklenir:

?ç Tutarlıl?k Güvenirli?i: Ölçe?in tüm maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarlı ölçtü?ünü belirlemek için Cronbach Alfa katsay?s?n?n hesaplanması. Yüksek alfa de?erleri, ölçe?in güvenilir oldu?unu gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ayn? katılımcılara farklı zamanlarda uygulanan test sonuçlar?n?n tutarlıl????n?n incelenmesi.

Faktör Analizi

Örgütsel Ba?l?l?k Ölçe?i'nin uyarlamas? s?ras?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n?n (genellikle üç faktörlü) Türkçe örnekleme korunup korunmad???n? belirlemek amacıyla Faktör Analizi uygulanmas? kritik öneme sahiptir.

E?er ölçek, orijinal çok boyutlu modeli koruyorsa, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak

model uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) raporlanmalıdır. Bu analizler, adaptasyonun yapısal geçerliliğini kanıtlar.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Spesifik derecelendirme bilgisi kaynakta yer almamaktadır, ancak tipik olarak 5'li veya 7'li Likert kullanılır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çalışanlar, Kurumsal Personel

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışma hayatındaki bireyler)

Popülasyon Detayları: Yüksek lisans tezi araştırmasında, bir kurumdaki çalışanlar örneklem olarak alınmıştır.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale).

Anahtar Kelimeler

örgüt psikolojisi, kurumsal yapı, güvenilirlik, geçerlik, Cronbach Alfa, faktör analizi, örgütsel davranış.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanmamıştır.

Bağlantı E-posta Adresleri: Sağlanmamıştır.

Yazma Adresi: İnönü Üniversitesi, Malatya (Tez dönemi itibarıyla).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

İzinler: Ölçeğin ticari kullanım veya yeniden basım için orijinal ölçeğin yazarlarından ve uyarlamayı yapan Nusret Erceylan'dan izin alınması gerekebilir. Akademik kullanım için genellikle referans gösterilmesi yeterlidir.

Ücret: Yüksek Lisans tezi kapsamında geliştirilen bir uyarlama olduğu için, akademik araştırmalarda genellikle ücretsizdir, ancak ticari kullanım koşulları için iletişim kurulması önerilir.

Test Yılı: Uyarlama ve araştırma 2010 yılında tamamlanmıştır.

Bu ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: orgutsel-baglilic-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Erceylan, N. (2010). *Yöneticilerin liderlik davranışlarındaki değişimler ve örgütsel bağlılıklar üzerindeki etkileri ve bir araştırma* (Yüksek Lisans tezi). İnönü Üniversitesi, Malatya.

Ek olarak, ölçeğin orijinal kaynağına dair bir bağlantı mevcuttur: toad.halileksi.net

Örgütsel Bağıllık Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçeğin maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler için ilgili yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.